

var med på planen om at indspille et album på tolv forskellige instrumenter – sammen med dirigenten og pianisten Antonio Pappano ved Steinway'et.

Stradivari-violiner har som regel et årstal og et eller flere tilnavne, ofte efter de violinister, der på et tidspunkt har ejet dem. Blandt de tolv instrumenter på Janine Jansens album er både 'Kaptajn Saville' fra ca. 1680 (som André Rieu spiller på til hverdag), 'San Lorenzo' (som er David Garretts foretrukne instrument) og en del, som ingen har spillet på i lang tid, men som i stedet er udstillet. Elleve af instrumenterne blev fløjet til London med kurerer – og Janine Jansen havde selv sin egen Stradivarius med; den er fra 1715 og har blandt andet tilhørt Pierre Rode og Leopold Auer – og det er netop Auer, der har arrangeret den udgave af Lenskijs arie fra Tjajkovskijs 'Eugen Onegin' for violin og klaver, som Janine Jansen har valgt til det instrument, hun selv bragte med til projektet.

Kan man så høre forskel på instrumenterne? Svaret er ja! Der er faktisk overraskende stor forskel i violinernes individuelle klangfarver – selv, når det er den samme violinist, der håndterer dem alle. Selv om det er helt tydeligt, at Jansen har fundet et instrument, hun kender til mindste detalje, så er min egen favorit 'Huberman/Kreisler'-violin fra 1733, som Janine Jansen giver hele to chancer i lotteriet; især Kreislers arrangement af arien 'Im chambre séparée' fra Richard Heubergers 'Der Opernball' giver Jansen mulighed for at udnytte hele instrumentets utrolige klangregister fra varme og fylde på G-strengen til den letteste luft i det højeste register.

Men tag ikke mit ord for det; lyt selv! Albummet er selvfølgelig fundenes Fressen for violinister og violin-fans – men det er først og fremmest en helt overlegent udført samling ekstranumre udført af to kunstnere i den absolutte verdenstop – og udgivelsen burde egentlig få tolv stjerner; én for hver violin på indspilningen. Ren nydelse.

Henrik Engelbrecht

Nostalgisk drømmepoesi

Den tysk-ukrainske pianist Igor Gryshyn pirrer den opmærksomme lytters interesse.

★★★★☆

Transitions: Scriabin, Kosenko
Igor Gryshyn (klaver).
Orchid Classics. ORC100176 [CD]

Radikalitet har ingen alder. Det står lysende klart, når man først lytter til den ukrainske komponist Viktor Kosenkos etuder fra 1920'erne og derefter til klaverstykker af Skrjabins fra et kvart århundrede tidligere. Kosenkos etuder er komponeret med et blik over skulderen, hvorimod Skrjabin snarere stirrer med vidt åbne øjne direkte ind i solen og fremtiden. Tonerne dirrer, og Skrjabin er på nippet til at sprænge den musikalske form eller lade musikken fordufte, netop som den er blevet vakt til live. Helt anderledes med Kosenko, der gerne kredser om nogle få toner, som forsøgte han at erindre noget. Og der er rent faktisk også mindelser af både Chopin, Rachmaninov og så netop Skrjabin i Kosenkos musik.

Viktor Kosenko lader til at længes efter den tid, der var engang, og i en af hans etuder går Chopins ikoniske sørgemarch fra Sonate nr. 2 i b-mol på det nærmeste igen. En musikalsk dobbeltgænger. I andre af etuderne er det dog som om, at Kosenko forsøger at se ind i sin egen tid. Det gælder i særlig grad den sidste af de i alt elleve etuder, der kan minde om salonmusik med hang til det pompøse. Med undertitlen 'Første Maj Fridag' viser det sig, at der er tale om programmusik af sovjetborgeren Kosenko.

Bag dette tankevækkende

album står den i Leipzig bosiddende tysk-ukrainske pianist Igor Gryshyn. Trods uddannet i den såkaldte russiske klaverskole, hvor det stålsatte går hånd i hånd med ekspressivitet, tager Gryshin nænsomt på de romantiske toner, som var det selveste arvesølvet, han pudsede op med varsom hånd. Kosenkos etuder bliver til kleinkunst med flygtige berøringer og en drøm om idyl, og i de mere livlige af etuderne er det, som om solen slår smut i bølgerne en sommerdag.

I de fire præludier af Skrjabin gør Igor Gryshin en dyd af enkeltheden. Præludierne er korte, og ofte er det blot én musikalsk tanke, der formuleres, og her i Gryshyns hånd står musikken frem i sval noblesse. Det er en tilgang, der pirrer den opmærksomme lytters interesse, men det elektrificerende, som også er en del af Skrjabins væsen, må man lede længe efter. Det bliver endnu mere påfaldende i Skrjabins mesterlige Sonate nr. 4, der er komponeret på et

afgørende tidspunkt i Skrjabins liv, hvor han siger farvel til et mere sikkert etableret liv til fordel for en overgivelse til teosofiens mystiske tåger.

Her i sonaten skaber Gryshyn nostalgisk drømmepoesi i de rolige afsnit, men når musikken bliver oprørt, og hvor Skrjabin drømte om at »placere en maksimal musikalsk tanke i en minimal form«, spiller Gryshyn først og fremmest imponerende – med fuld kontrol over Skrjabins nervøst eksalterede toneudladninger – snarere end bevæget.

Esben Tange

»Igor Gryshin tager nænsomt på de romantiske toner, som var det selveste arvesølvet, han pudsede op med varsom hånd«

KONSERVATORIETS KONCERTER

3.11. Debut Ventus
4.11. DKDM's Symfoniorkester
10.11. Debut Tormund Vea
26.11. DKDM's Årsfestkoncert
1.12. Debut Amalie Kjældgaard Kristensen
3.-5.12. The Romantic Piano
4.12. Familiejulekoncert
8.12. Debut Josip Blazanin
10.12. DKDM og Copenhagen Phil
15.12. Debut Morten Mandel

• • • • •
DET KONGELIGE DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

dkdm.dk